

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **JUDr. J. K., M.Jur., Ph.D.**, zastoupeného JUDr. Ing. Liborem Morávkem, Ph.D., advokátem se sídlem Martinelliho 335/10, Praha 9, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem tř. Kpt. Jaroše 7, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 23. 12. 2014, č. j. ÚOHS-R376/2014/IN-27427/2014/311/JZm

t a k t o:

- I.** Rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 23. 12. 2014, č. j. ÚOHS-R376/2014/IN-27427/2014/311/JZm, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Ing. Libora Morávka, Ph.D., advokáta, se sídlem Martinelliho 335/10, Praha 9.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobce se včas podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí předsedy žalovaného, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2014, č. j. ÚOHS-V184/2014/IN-21611/2014/440/PŠk. Tímto rozhodnutím žalovaný podle ust. § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), ve spojení s ust. § 2 odst. 4 téhož zákona odmítl žádost žalobce o poskytnutí informace.

Žalobce se žádostí ze dne 15. září 2014, podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím domáhal po žalovaném poskytnutí informací, jaká sankční správní řízení Úřad pro ochranu hospodářské soutěže momentálně vede v oblasti hospodářské soutěže (tj. v rámci gesce Sekce hospodářské soutěže - tj. řízení v oblasti (i) dohod narušujících soutěž, (ii) zneužívání dominantního postavení, (iii) porušení § 19a ZOHS, (iv) porušení zákazu předčasného uskutečňování spojení soutěžitelů a ve vztahu ke každému takovému správnímu řízení žádal žalobce uvedení spisové značky předmětného správního řízení, uvedení předmětu řízení (např. tak, jak byl identifikován v rámci oznámení o zahájení řízení), sdělení, kdy bylo řízení zahájeno a sdělení identifikace společnosti či jiné osoby, proti níž je předmětné řízení vedeno (tj. uvedení účastníka či účastníků řízení). Žalobce v žádosti uvedl, že v případě pokud je řízení vedeno proti fyzickým osobám, nenamítá nic proti tomu, aby jejich jména byla anonymizována, např. pouze uvedením iniciál. Žalobce nežádal poskytnutí informací o probíhajících řízeních o povolení spojení soutěžitelů, ale pouze informace týkající se řízení o některém přestupku či správním deliktu podle ZOHS, přičemž mu šlo pouze o uvedení doposud nepravomocně skončených řízení. Žalobce dále uvedl, že v případě, že by na straně žalovaného vznikaly náklady spojené s vyhledáním uvedených informací, je připraven je uhradit a žádal o případné sdělení jejich výše a způsobu výpočtu ve smyslu ust. § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žalovaný žádost žalobce odmítl podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím s odůvodněním, že by proces poskytnutí požadovaných informací představoval vytváření nových informací. V odůvodnění rozhodnutí poukázal na to, že jakožto povinný subjekt ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím předmětnými informacemi v požadovaném tvaru nedisponuje a ani nemá povinnost jimi disponovat, přičemž příprava odpovědi by pro něj představovala neúměrnou zátěž.

Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil podaným rozkladem, v němž uváděl totožné argumenty jako v nyní podané žalobě. Předseda žalovaného napadeným rozhodnutím rozklad žalobce zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí přisvědčil závěrům žalovaného obsaženým v prvostupňovém rozhodnutí, ovšem zdůraznil, že prvostupňový správní orgán odmítl žádost o informace pouze z důvodů spočívajících v ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, své rozhodnutí tedy opřel pouze o jediný zákonný důvod. Pro žadatele je tudíž směrodatná zásadně výroková část, neboť jen ta

je schopná zasáhnout práva a povinnosti účastníka řízení a jen taková může nabýt právní moci. Předseda žalovaného proto prvostupňovému správnímu orgánu vytkl, že v odůvodnění svého rozhodnutí použil argumentaci vztahující se k důvodům pro odmítnutí žádosti, které však ve výroku rozhodnutí nejsou uvedeny, resp. o která prvostupňový orgán své rozhodnutí neopřel.

II. Obsah žaloby

Žalobce namítal, že jím požadované informace nepředstavují vytváření nových informací ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím s tím, že se předseda žalovaného nevypořádal s argumentací žalobce vztahující se k zužujícímu výkladu pojmu informace ve smyslu ust. § 3 odst. 3 citovaného zákona. Nedošlo ani k vypořádání námitky žalobce, že povinný subjekt tíží ve vztahu k informování v rozsahu své působnosti úplná informační povinnost. Skutečnost, že povinný subjekt nedisponuje požadovanými údaji přesně v té formě, v jaké si je žadatel žádal, je zcela běžná a nemůže být předpokladem odmítnutí jeho žádosti. Úřad navíc není nucen zpracovat informace do odpovědi na žádost na vlastní náklady. Žalobce ve své žádosti výslovně uvedl, že je připraven žalovanému uhradit případné náklady spojené s vyhledáním uvedených informací. Žalobce dále rozsáhle (i s poukazem na judikaturu a komentářovou literaturu) argumentoval, že se v případě jím požadovaných informací nejedná o vytváření informací nových ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce má za to, že vzhledem k povaze všech požadovaných informací muselo být nepochybně možné je jednoduchou metodou „vyjmout“ ze spisu a vložit do odpovědi na žádost. Žalobce dále namítal, že se předseda žalovaného námitkami žalobce nezabýval, neboť argumentuje tím, že žalobce měl požadovat informace o podnětech, což neodpovídá skutečnosti, přitom je z ostatních částí napadeného rozhodnutí zřejmé, že nejde o pouhou chybu v psaní, neboť i další argumentace předsedy žalovaného směřuje pouze do informování o šetřených podnětech. Žalobce namítal, že pracnost přípravy odpovědi na žádost nemůže být důvodem jejího odmítnutí, přičemž v této souvislosti rovněž uváděl na podporu svého názoru judikaturu Nejvyššího správního soudu a komentářovou literaturu. Žalobce dodal, že v předmětném případě se jednalo o poskytnutí informací pouze k 20 věcem (viz informace v bodě 11 prvostupňového rozhodnutí, že u úřadu probíhalo jen 20 správních řízení). Žalobce dále namítal, že směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „směrnice ES“) není ve věcech spadajících do působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím přímo použitelným právním předpisem a při rozhodování o poskytování informací je nutno se řídit výlučně tímto zákonem. Žalobce žádal jen zcela základní údaje o probíhajících sankčních správních řízeních a nepožadoval nic jiného než právě výtahy z existujících dokumentů, příp. informace, které vyplývají z běžné činnosti Úřadu. Účelové a nesmyslné tvrzení předsedy žalovaného, že by k abstrakci požadovaných informací a jejich vložení do odpovědi na žádost byla nezbytná analýza obsahu jednotlivých podnětů (přičemž žalobce o vůbec žádné informace o podnětech nežádal) pracovníky Úřadu dokresluje přístup žalovaného v nešetření žalobcových zaručených práv, resp. jeho práva na informace. Žalobce dále nad rámec své argumentace dodal, že v průběhu měsíců červenec až září 2014 podal k Úřadu ještě tři další žádosti o informace, které žalovaný odmítl s téměř doslovným odůvodněním, což nasvědčuje tomu, že Úřad žalobcovy žádosti paušálně odmítal, aniž by se jimi skutečně zabýval. Žalobce poukázal na nerovný přístup Úřadu k materiálně obdobným

žádostem o informace, resp. k osobám jednotlivých žadatelů, neboť žalovaný totiž obsahově obdobným žádostem běžně vyhovuje, na svých internetových stránkách eviduje celou řadu případů, kdy byly žadatelům sděleny údaje o probíhajících správních řízeních, včetně identifikace subjektu, proti němuž je dané správní řízení vedeno. Úřad tedy v rozporu se zásadou nestrannosti, materiální ekvity a legitimního očekávání nedbal, aby při rozhodování skutkově shodných nebo obdobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Předseda žalovaného o rozkladu žalobce rozhodl více než měsíc po uplynutí zákonné lhůty 15 pracovních dnů.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

V písemném vyjádření k žalobě zopakoval žalovaný argumentaci spočívající v tvrzení, že poskytnutí požadovaných informací by znamenalo vytvoření informace nové. Odpověď na žádost žalobce nevyžaduje pouze mechanickou činnost, ale zpracování informací by zahrnovalo i jakousi přidanou hodnotu spojenou s analýzou obsahu podnětu z pohledu požadavku žadatele. Navíc právo na informace nemá ve svém důsledku převážet nad nepřiměřeným zatížením povinných subjektů. Úřad použil citaci preambule směrnice ES toliko podpůrně k podpoře svých závěrů.

Závěrem žalovaný upozornil, že žalobce (ačkoliv je sám advokátem) se v této věci nechal zastoupit jiným advokátem, přestože byl doposud schopen zpracovávat si jednotlivá podání fundovaným způsobem sám. Navíc zástupce žalobce určil jako adresu pro doručování adresu shodnou se sídlem advokátní kanceláře žalobce. Žalovaný proto v tomto případě vyjádřil své pochybnosti o účelnosti takového právního zastoupení, kdy v této souvislosti odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 10. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3000/11.

S ohledem na výše uvedené proto žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout a pro případ, že by soud žalobě vyhověl, doplnil svůj návrh, aby žalobci nebyla přiznána náhrada nákladů vzniklých v souvislosti s právním zastoupením, neboť tyto náklady nebyly dle názoru žalovaného vynaloženy účelně.

IV. Replika žalobce

Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž konstatoval, že žalovaný neuvedl nic, čím by vyvracel důvodnost podané žaloby. Argumentace žalovaného nadále spočívá v tom, že si žalovaný neuvědomuje rozdíl mezi poskytnutím již existující informace a vytvářením informace nové. Z dalšího chování žalovaného je přitom podle žalobce zřejmé, že příslušné informace odmítá poskytovat paušálně, bez dalšího, o čemž svědčí mj. skutečnost, že žalovaný s prakticky stejným odůvodněním nevyhověl také jiným žádostem žalobce, kde žalobce požadoval informace pouze o několika málo řízeních. Žalobce proto setrval na podané žalobě a v ní obsažené argumentaci.

Žalobce nesouhlasil ani s názorem žalovaného, že pokud je žadatel o informaci osobou práva znalou, nemá nárok na náhradu nákladů souvisejících s právním zastoupením v případě úspěchu ve věci. Takový názor žalovaného je v rozporu s konstantní judikaturou Ústavního soudu i Nejvyššího soudu (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 25. 3. 2014,

sp. zn I. ÚS 3819/13, nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. II. ÚS 2939/14, anebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn 21 Cdo 756/2014).

V. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce výslovně souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez jednání, a žalovaný ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení výzvy nevyjádřil nesouhlas s takovým projednáním věci, ačkoli byl poučen o tom, že nevyjádří-li svůj nesouhlas, bude se mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.

Podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí předsedy žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V projednávané věci je základem sporu výklad a aplikace ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého se *povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*.

Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím bylo do uvedeného zákona včleněno zákonem č. 61/2006 Sb. V důvodové zprávě k této novele se uvádí, že „*povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen je poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů*“ (sněmovní tisk č. 991, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 4. volební období 2002 - 2006, digitální depozitář, dostupné na www.psp.cz).

Z výše citovaného ustanovení § 2 odst. 4 zákona je patrné, že toto upravuje tři samostatné okruhy situací, jejichž jednotícím prvkem je, že se týkají žádostí o informace, které dosud neexistují, a povinný subjekt by je tedy musel teprve vytvořit, aby mohl žádosti vyhovět (k tomu shodně srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011 - 70, všechna dále uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jak dále vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, publikovaného pod č. 2128/2010 Sb. NSS, ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba vykládat podle

jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, již povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat.

Zároveň z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že je třeba pojem „vytváření nových informací“ vykládat způsobem, který nebude nepřiměřeně zužovat rozsah ústavně zaručeného práva na informace (k tomu blíže viz např. rozsudek ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, publikovaný pod č. 2128/2010 Sb. NSS, rozsudek ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011 - 70, publikovaný pod č. 2493/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, publikovaný pod č. 2635/2012 Sb. NSS). Prvním předpokladem, kdy je možné výše uvedenou výlukou použít, je skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším předpokladem pak je, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. V případě vyloučení uvedených výluk pak dále bude nutno nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledávání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž sestavení požadovaných informací již bude představovat „vytvoření nové informace“ (k tomu blíže již výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, publikovaný pod č. 2635/2012 Sb. NSS).

Toto rozhraničení je přitom klíčové i pro posouzení nyní projednávaného případu. Mezi stranami je totiž nesporné, že žalovaný nedisponuje informacemi přesně v té formě, v jaké je žalobce žádal. Žalovaný však sám uznává, že k požadovaným informacím disponuje „podkladovými“ informacemi, na jejichž základě by bylo možné sestavit informace do podoby požadované žalobcem, přičemž uvádí, že úřední osoby by pro zpracování odpovědi na žádost musely projít jednotlivé správní spisy, jejichž počet je 20 (viz bod 11 prvostupňového rozhodnutí).

Pro posouzení možnosti výluky podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím tedy zbývá posoudit, zda by sestavení požadovaných informací z podkladových dokumentů (zde správních spisů žalovaného) představovalo „vytvoření nové informace“. Platí přitom, že předně musí být vůbec možné požadované informace z existujících podkladových materiálů vytvořit. Jak v této souvislosti uvedl již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011 - 83, *„žadatel o informaci již v okamžiku, kdy informaci žádá, musí žádat takovou informaci, která splňuje definiční znaky informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Informace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou tedy již existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu.“* V posuzované věci přitom není pochyb o tom, že požadované informace se vztahují k působnosti žalovaného a lze je získat ze spisové dokumentace žalovaným vedené, což ostatně sám žalovaný (jak bylo uvedeno výše) připustil.

Je tedy třeba nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, kdy půjde pouze o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné informace žadateli (žalobci) předat, a situací, kdy by již sestavení požadovaných informací představovalo vytvoření nové

informace. Podle již zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, publikovaného pod č. 2635/2012 Sb. NSS, nelze v tomto ohledu stanovit exaktní obecné kritérium, vždy tedy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. V každém posuzovaném případě tedy je třeba posoudit, zda požadované informace představují prosté výtahy z podkladových dokumentů nebo jejich části a zda k vytvoření odpovědi na žádost postačí v zásadě mechanické vyhledání a shromáždění údajů, anebo zda je nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost. K obdobným závěrům pak dospěli také autoři komentáře k zákonu o svobodném přístupu k informacím, dle kterého rozlišení obou kategorií „*musí být hledáno v míře "intelektuální náročnosti" činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost*“ (FUREK, A., ROTHANZL, L.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 2012. Praha: Linde, str. 82 - 83)

V návaznosti na výše vylíčené krajský soud uvádí, že v daném případě bylo nutno pro vytvoření odpovědi na žádost žalobce vycházet z žalovaným vedené spisové dokumentace a v této vyhledat určité množství spisů (20), tyto spisy „projít“ a zaznamenat z nich údaje požadované žalobcem v žádosti. Z hlediska zjištění požadované informace (spisové značky správního řízení, uvedení předmětu řízení, sdělení, kdy bylo řízení zahájeno, sdělení identifikace společnosti či jiné osoby, proti níž je předmětné řízení vedeno) je přitom z logiky věci zřejmé, že v převážné většině postačuje vyhledat ze správního spisu tyto požadované základní údaje. Mechanické shromáždění údajů znamená, že pro vyřízení požadovaných informací není v zásadě zapotřebí vyvinutí výraznější intelektuální činnosti a postačuje pouze opakovaný výkon základních úkonů - informace vyhledat, sepsat a poskytnout. Nedochází k jejich zevrubnější analýze či hodnocení, k jejich zpracování takovým způsobem, aby vznikala informace nová a od vyhledaných informací kvalitativně odlišná. Způsob, jakým je možné získat informace požadované žalobcem ze spisů vedených žalovaným, lze tedy nepochybně označit za mechanické shromáždění údajů, spočívající toliko v identifikaci požadovaných údajů v textu a jejich sepsání do podoby odpovědi na žádost žalobce.

Argument žalovaného, že by tento postup vedl k jeho nepřiměřenému zatížení, je v této souvislosti nutno odmítnout. Je třeba zdůraznit, že při posouzení, zda se již jedná o vytvoření nové informace, nelze vyjít pouze z pracnosti či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost. Tyto faktory totiž zákon o svobodném přístupu k informacím zohledňuje v § 17 odst. 1, podle kterého povinný subjekt může po žadateli požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (k tomu shodně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011 - 67, publikovaném pod č. 2635/2012 Sb. NSS, nebo v rozsudku ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, publikovaném pod č. 2128/2010 Sb. NSS).

Na podporu shora vyslovených závěrů pak krajský soud uvádí také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013 - 30, v němž byl posuzován požadavek žadatele o informaci - konkrétně údaj, kolik cizinců bylo poučeno o právu požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území České republiky podle § 42e odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a u každého takového poučení uvést spisovou značku, věc, útvar, který poskytoval poučení, statní

zastupitelství, které věc dozorovalo a pod jakou spisovou značkou, včetně informace vztahující se k vedeným trestním řízením. Nejvyšší správní soud v tomto případě dovodil, že se jednalo o vytvoření nové informace, neboť nepostačovalo pouze mechanické shromáždění údajů obsažených ve spisech, ale bylo nezbytné provést jejich další zpracovávání a hlubší analýzu (prostudování spisů, vyhodnocení informací v nich obsažených a následné sestavení evidence). Jediným způsobem, jak v tomto případě bylo možno zjistit požadované údaje, bylo posoudit, kteří svědci, vystupující v řízeních vedených v rozhodném období, splňovali všechny podmínky pro postup dle § 42e zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud tak uzavřel, že povinný subjekt by - na rozdíl od nyní posuzovaného případu, který je kvalitativně zcela odlišný - musel provést právní hodnocení jednotlivých spisů a teprve z takto vyhodnocených údajů by bylo možné sestavit evidenci požadovanou žadatelem o informace.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti proto argumentace žalovaného, resp. předsedy žalovaného, a jeho paušální odmítání poskytovat informace nemůže obstát, neboť vychází z nesprávného vnímání žalovaného právě co do rozhraničení rozdílu mezi poskytnutím informace existující a vytvářením informace nové. V tomto ohledu tedy krajský soud shledal námitky žalobce důvodnými.

V prvostupňovém správním rozhodnutí žalovaný dále uvedl, že žadatel požaduje informace ke správním řízením, která nebyla doposud pravomocně ukončena, přičemž poskytnutí informací o předmětu řízení a společnostech, nebo osobách, kterých se řízení týká, by mohlo ohrozit vedení správního řízení. Žalovaný dále uvedl, že při poskytování informací musí postupovat tak, aby poskytnuté informace neohrozily objasnění skutečností důležitých pro správní řízení. K tomu Krajský soud v Brně uvádí, že bude na zvážení žalovaného v rámci dalšího řízení, zda bude takováto argumentace využita, a to s ohledem na skutečnost, že soud považuje aplikaci ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím v dané věci za nesprávnou. Bude na žalovaném, zda bude žádost o informace hodnotit i z posledně naznačených hledisek, jak bylo nad rámec argumentací ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím prvostupňovým správním orgánem argumentováno. Za této situace proto ani krajský soud prozatím nepřistoupil k uložení povinnosti žalovanému ve smyslu ust. § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, ale věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude mít žalovaný prostor se s výše uvedenými závěry krajského soudu vypořádat a na ně reagovat.

Soud uznává, že argumentace žalovaného neobsahuje veškerou reakci na rozklad žalobce a rovněž předseda žalovaného používá částečně argumentaci vztahující se k podnětům, nicméně z obou přezkoumávaných rozhodnutí, které spolu tvoří jeden celek, vyplývá, proč žalovaný, resp. jeho předseda, považoval požadované informace za takové, které by byl nucen nově vytvořit. Tomuto závěru však soud nepřisvědčil.

Poukazoval-li pak žalobce v závěru podané žaloby na skutečnost, že předseda žalovaného rozhodl o rozkladu až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, což jen dokresluje celkový přístup žalovaného v daném řízení, krajský soud konstatuje, že dle ustálené judikatury správních soudů (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2006, č. j. 2 Afs 96/2004 - 80, dostupný na www.nssoud.cz) namítaná nečinnost správních orgánů a případné překročení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí samy o sobě ještě nezákonnost

vydaných správních rozhodnutí nezakládají. V tomto ohledu se tedy krajský soud s uvedenou žalobní námitkou neztotožnil. Soud neshledal důvodnou ani námitku nerovného přístupu žalovaného k žadatelům o informace, neboť žalobce nedoložil, že skutkově totožnou či obdobnou věc (co do kvality a kvantity požadovaných informací ze strany žalobce) žalovaný posuzoval rozdílným způsobem.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou, a proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí předsedy žalovaného pro nezákonnost zrušil.

Ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení se tedy předseda žalovaného bude opětovně zabývat a posoudí důvodnost žalobcem v rozkladu uplatněných námitek.

Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Krajský soud se přitom neztotožnil s argumentací žalovaného směřující proti neúčelnosti nákladů řízení vzniklých v souvislosti s právním zastoupením žalobce, který je podle žalovaného sám renomovaným advokátem a doposud (tj. v průběhu předchozího správního řízení) si byl schopen jednotlivá podání zpracovávat sám. Krajský soud v daném případě neshledal, že by právní zastoupení v uvedené věci bylo využito účelově, bez reálné nutnosti. Není bez významu, že podaná žaloba se svým obsahem zcela nekryje s námitkami uplatněnými žalobcem v rozkladu. Rovněž volbu jiné adresy pro doručování je nutno vnímat spíše jako záležitost technického charakteru než jako skutečnost, která by svědčila o snaze žalobce uměle (na úkor žalovaného) navyšovat náklady řízení a zneužívat právo na právní pomoc. Jak přitom Ústavní soud vyslovil ve svém nálezu ze dne 24. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 3819/13, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>, právo na právní zastoupení je základním procesním oprávněním účastníka řízení, které náleží též účastníku, který je sám advokátem. V této souvislosti Ústavní soud uvedl, že pojem „účelný“ je nutno chápat jako určitou pojistku před hrazením nákladů nesouvisejících s řízením, před nadbytečnými či nadměrnými náklady. *„Vzhledem k ústavně zaručenému právu na právní pomoc nelze prostřednictvím uvedeného termínu vymezovat kategorii osob, která by tak z hlediska právního zastoupení měla odlišné postavení, tak jí de facto její právo upírat a vůči ostatním ji diskriminovat. Účastníka nelze sankcionovat tím, že mu nebude přiznána část nákladů odpovídající výši odměny advokáta s odůvodněním, že se mohl bránit sám“.*

Na základě výše uvedeného v daném případě náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále též v nákladech právního zastoupení v celkové výši 8 228 Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), kdy se jedná o odměnu advokáta JUDr. Ing. Libora Morávka Ph.D., LL.M. za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé - podání žaloby) podle § 7, § 9

odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 6 200 Kč (2 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 1 428 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 11 228 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. 4. 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu